

Setukaisten ystävät -yhdistys, jäsentiedote 1/98

Vuosikokous 2.4.1998

Setukaisten ystävät -yhdistyksen vuosikokous pidetään torstaina 2.4. klo 18.00 alkaen Helsingissä osoitteessa Mariankatu 11 A luentosali 1. Vuosikokousesitelmän pitää yhdistyksemme varapuheenjohtaja, dosentti Osmo Pekonen: "Beowulf - anglosaksinen muinaiseepos." Osmo Pekonen kertoo esitelmässään mm. germaanien Beowulf-epoksen ja setukaisten Peko-epoksen yhteyksistä.

Vuosikokous:

- toimintakertomus 1997
- toimintasuunnitelma vuodeksi 1998
- tuloslaskelma 1.1.-31.12.1997
- tase 31.12.1997
- talousarvio vuodelle 1998
- muut sääntöjen 7§ edellyttämät asiat
- vuosikokousesitelmä

Tervetuloa !

Johtokunta

Vuoden 1997 jäsenmaksut

Viime vuoden jäsenmaksuja on vielä jonkin verran maksamatta. Lisätietoja antaa tarvittaessa yhdistyksen taloudenhoitaja Tapani Pitkänen, puh. (09) 6220 7300 tai 050 61003, sähköposti: tapanip@pcuf.fi. Jäsenmaksu oli v. 1997 80 mk ja opiskelijoilta 40 mk. Yhdistyksen tili: Merita 208418-36496.

Vanhauskoiset ja Setumaa -matka 14. - 19.7.98

Ti 14.7. Matka Helsingistä klo 9.30 m/s Georg Otsilla (brunssi laivalla) Tallinnaan. Bussimatka Tarttoon. Matkalla: Adaveren tuulimylly, Siimustin keramiikka-tehtaat, Jõgevan kaupunki, Laiusen linnoituksen rauniot, Mustveen ja Rajan vanhauskoisalueet, Kodaveren kirkko, Kallasten vanhauskoisalue - Alatskivin linna - Kolkjan, Kasepään ja Varnjan vanhauskoisalueet sekä Tartto. Päivällinen ja yöpyminen Tartossa.

Ke 15.7. Kävelykierros Tartossa, laivaristeily Piirissaarelle. Retkilounas Piirissaarella, päivällinen ja yöpyminen Põlvassa.

To 16.7. Tartosta Rāpinan, Võõpsun, Lüübnitsan ja Mikitamäen kautta Värskaan. Lounas Rāpinassa, päivällinen ja yöpyminen Värskassa.

Pe 17.7. Värskassa. Leelopäevien avajaiset, konsertit ja settojen ulkoilmamuseon avajaiset Värskassa. Lounas, päivällinen ja yöpyminen Värskassa.

La 18.7. Leelopäivien konsertit Värskassa. Retki mm. Meremäelle. Lounas, päivällinen ja yöpyminen Värskassa.

Su 19.7. Värskasta Tarton kautta Vooremaalle (lounas) ja sieltä Tallinnaan (vapaata aikaa). Lähtö Tallinnasta klo 18.30 m/s Georg Otsilla.

Täysihoito. Hinta 1700 mk H2 ja 1900 mk H1. Matkanjohtaja Tapio Mäkeläinen. Erikoisoppaina Mare Piho ja Paul Hagu. Järjestäjät: Setukaisten ystävät ja Tuglas-seura. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Tuglas-seura, p. (09) 669 617.

Setumaan matka 6. - 9.8.1998

To 6.8. Klo 9.30 Laiva lähtee Helsingistä, brunssi laivalla. 13.00 saavutaan Tallinnaan, bussimatka Tallinnasta Värskaan, matkalla tutustumme Paiden ja Põltsamaan kaupunkeihin ja linnoituksiin majoittuminen Värskan parantola-kylpylään illallinen, iltakävely Värskassa

Pe 7.8. Aamiainen Värskassa, kokopäivän retki Petserin kaupunkiin, luostariin ja Irboskaan

La 8.8. Setomaan kuningaskunnan päivä Mere-mäellä - ohjelmassa mm. Setomaan ylimmän käsikynhaltijan valinta, Setomaan kuningaskunnan armeijan paraati ja voimamieskilpailu - ohjelmassa myös Setomaan parhaan käsityöntekijän, leivätekijän, viinintekijän, pontikankeittäjän, oluenpanijan ja setolaulun taitajan valinta - retkeilyä Meremäellä ja Värskassa

Su 9.8. Aamiainen, matka Värskasta Tarttoon, tutustuminen Tarttoon, lounas, matka Tartosta Tallinnaan . Klo 22.00 saavutaan Helsinkiin

Matkanjohtaja Tapio Mäkeläinen, erikoisoppaat Mare Piho ja Paul Hagu. Hinta 1300 mk H2, 1500 mk H1. Mahdollisuus tilata bussikuljetus Lappeenrannasta Helsinkiin ja takaisin, hinta n. 200 - 300 mk. Järjestäjät: Setukaisten ystävät, Pekosen sukuseura ja Lappeenrannan Tuglas-seura. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Tuglas-seura, p. (09) 669 617.

Tilaisuuksia ja tapahtumia

23.4. klo 18.00 Kuopion ortodoksisen seura-kunnan seurakuntasali, Snellmaninkatu 8 . Elina Kaitila Viron ortodoksisen kirkon ystävyys-seurasta esitelmöi seuran toiminnasta ja Viron ortodoksien nykytilasta. Tilaisuuden järjestävät Setukaisten ystävät -yhdistys, Kuopion Tuglas-seura ja Viron ortodoksisen kirkon ystävyysseura.

9.5. Kevätjuhlat ja Nigulan päivä klo 12 - 24

Ravintola Kaisaniemessä (Kaisaniementie 6), Helsinki. Helsingissä toimivien Viro-järjestöjen yhteinen kevätjuhla. Ohjelmassa mm. nukke-teatteria, luento virolaisesta ruokakulttuurista, musiikkia, arpajaiset, leikkimielinen tietokilpailu, virolaisten oluttehtaiden esittelyjä ja illan päätteeksi tanssimusiikkia. Yhdistysten yhteiseltä myyntipöydältä voit ostaa mm. kirjoja, levyjä, kasetteja ja karttoja. Tarjolla koko päivän virolaisia ruokia, olutta ja vähän väkevempiäkin.

Setukaisten ystävät -yhdistyksen sihteeri Tapio Mäkeläinen kertoo klo 17, miten setukaiset ovat viettäneet Nigulan päivää (9.5.) eli karjalaisten Miikkulan päivää. Tilaisuuden järjestävät: Olutsilta - Öllesild, Setukaisten ystävät -yhdistys, Tuglas-seura, Viro-instituutin ystävät -yhdistys, Viro-yhdistysten liitto ja ravintola Kaisaniemi.

22.-28.11. Näyttely: Mauno Pekosen Peko aiheisia maalauksia ja piirustuksia. Kuopion kaupunginkirjaston näyttelytila, Maaherrankatu 12. Näyttelyn avajaiset 22.11.1998 klo 18.00.

Kenttäyötä Setumaan sumussa

Marraskuun alussa lähdin Setumaalle. Halusin folkloristiikan proseminaarityötäni varten kysyä ihmisiltä, millaisia muistoja ja mielikuvia heillä liittyy vanhojen korujen käyttämiseen. Laivamatkalla Helsingistä Tallinnaan ei ikkunoista voinut nähdä mitään, koska sumu oli niin sakea. Tartossa tapasin Mare Pihon, joka auttoi minua. Sain lainaksi Kansallismuseon kirjastosta Jakob Hurtin "Setukeste laulud", jonka sivuilla korut soutavat naista elämänvaiheesta toiseen ja itkevät välillä. Korut ovat osa naista itseään. Pimeä kellarikerroksen kahvila, jossa minulla oli kirjat avoimina pöydälläni, tarjoili hyvää vahvaa kahvia.

Matkalla Tartosta Värskaan painoin pääni bussin ikkunaruutua vasten. En ollut koskaan ennen tehnyt tutkimushaastattelua, ja nyt haastattelut piti tehdä vieraalla kielellä. Mare oli sanonut, että ihmiset ovat tärkeintä, eivät ulkoiset seikat. Setumaan kulttuuri on ulkopuolisilta paljon suljetumpi kuin on luultu. Tutkijat ovat vaeltaneet huolettomasti ja tehneet muistiinpanoja huomaamatta kohteliasta vaikenemista, muihin puuhiin ryhtymistä, tärkeimmän sanomatta jättämistä. Ajattelin, että täytyy kuunnella, eikä saa pitää meteliä mennessään.

Vera Hirsikiltä, folkloreryhmän johtajalta, kysyin kenen luo voisin mennä haastatteluja tekemään. Lapsenlapset olivat kylässä, pieni poika ja tyttö soittivat pianoa ja lauloivat. Setumaalla on käynyt paljon ihmisiä tutkimusmatkoilla. Pieni poika kysyi minullakin, että filmataanko nyt. Vera Hirsik vei minut erään rouvan luo. Oli jo niin pimeää, että tiellä piti kulkea taskulamppu kädessä. Talon pihalla haukkui koira. Vera Hirsik sanoi, että koiria on kaksi: "teine on kuri, aga teine söber". Rouva otti minut vastaan ja tarjosi kahvia. Istuin hiiskumatta, kun hän kertoi kuvia elämästään lapsuudesta alkaen. Sumu oli tunti tunnilta tihentynyt talon ympärille, kun aioin lähteä pimeää tietä sanatorioon, jossa asuin. Ystävällinen rouva soitti kuitenkin erään sukulaisensa hakemaan minua.

Seuraavana päivänä kävelin hautausmaalla. Yksi haudoista oli juuri luotu umpeen, sen peittona olevat kukat olivat samanaamuisia. Kun tulin ulos hautausmaan portista, siinä oli hevonen, ja se katsoi minua.

Kun kävelin edestakaisin Värskan päätietä, sumu kasteli vaatteita. Toivoin, että jotain tapahtuisi, koska minulla oli vasta kaksi haastattelua. Silloin vastaani alkoi tulla ihmisiä, jotka kysyivät, mistä tulen ja millä asialla olen. He sanoivat, että minulla on erilainen takki, en voi olla täältäpäin. He alkoivat kertoa, ja minä annoin nauhan pyöriä, ja pian olin saanut niin monta haastattelua, että olin valmis kotimatkalle.

Tiet ja talot antavat tietonsa hitaasti. Paljon jää tarttumatta kameran filmille ja kasetin nauhalle. Kuinka ihmiset kolhoosiaikana piilottivat heiniä metsään, tai miltä tuntui, kun uusi sanatorio rakennettiin lähimaille. Miten hevosen vetämän muuttokuorman voi kirjata muistivihkoon?

Lähtöaamuna avasin hotellin ikkunaverhot. Näin, että auringosta tuli sumun läpi valoa Värskan-lahdelle. Tallinnassa olin eksyä, koska raitiovaunuja oli siellä niin paljon. Miten olisin voinut nousta oikeaan?

Marianna Järvinen

Myynnissä kirjoja ja äänitteitä

Saatavana Tuglas-seuran toimistosta tai postitse Setukaisten Ystävien kautta.

Kasetit ja levyt

- Setusongs. Mipumusic. 60 mk.
- Rohiline ruunakõnõ -kasetilla on noin tunti võrun-setun (eteläviron) kielistä kansanlaulua. Võrun Instituutti. 30 mk
- Tuulõpoiss-kasetilla on noin tunti võrun-setun (eteläviron) kielisiä kansansatuja. Võrun Instituutti. 30 mk
- Imä, õeq! -kasetilla on noin tunti võrun-setun (eteläviron) kielisiä Jaan Lattikin tarinoita. Võrun Instituutti. 30 mk
- CD-levy Setusongs. Mipumusic. 70 mk.

Kirjat

- Tuija Saarinen & Seppo Suhonen (toim.): Koltat, karjalaiset ja setukaiset. Pienet kansat maailmojen rajoilla. 60 mk.
- Vaike Sarv: Veera Pähnapuu - Setukeste rahvalaule / Setukaisten kansanlauluja. 40 mk.
- Setomaa. Setumaata esittelevä kuvateos, 96 sivua, yli 130 värikuvaa. Teksti Õie Sarv.
- Valokuvat Kalju Kuusik ja Ain Sarv. 100 mk. (HUOM ! raha menee kokonaan Setumaan kuntainliitolle.)
- Palve, Vanapatt ja pihlakas. Vanavaravedaja 4. Tartto 1996. Tarton yliopiston opiskelijoiden
- kesän 1994 Setumaan tutkimusmatkan tulosten esittely. 312 sivua. 30 mk
- Võrokiilne lugõmik - võrun-setun (eteläviron) kielinen lukukirja. Võrun Instituutti. 30 mk
- Ülo Toomsalu: Setu verbi grammatika ja sõnastikud. Sisältää võrun-setun (eteläviron) kielen setun murteen verbien eri taivutustyyppien esittelyt ja verbien setu-viro-sanaston. 30 mk
- Jan Rahman: Vasõst va'sk. Nuoren võrun-setun (eteläviron) kielellä kirjoittavan runoilijan ensimmäinen runokokoelma. Eesti Kostabi Selts. 30 mk

Setukaisten ystävät -yhdistys

Sihteeri Tapio Mäkeläinen
c/o Tuglas-seura
Mariankatu 8 B
00170 HELSINKI

puh. (109 09) 669 617
fax (109 09) 669 615
Sähköposti: tapio.makelainen@tuglas.fi

Yhdistyksen WWW-sivut internetissä: www.tie.to

Johtokunnan puheenjohtaja on professori Seppo Suhonen Helsingin yliopistosta ja varapuheenjohtaja dosentti Osmo Pekonen Jyväskylän yliopistosta. Muut johtokunnan jäsenet ovat: Sirje Liemola Helsingistä, Tapio Mustonen Kuopiosta, Tapio Mäkeläinen (sihteeri) Helsingistä, Jorma Keravuori Porvoosta, Tapani Pitkänen (taloudenhoitaja) Helsingistä, Irmeli Pääkkönen Oulusta ja Tuija Saarinen Kuopiosta.

Yhdistyksen jäsenmaksu v. 1997 on 80 mk, opiskelijoilta 40 mk ja yhteisöiltä 500 mk